

Η ΠΑΙΔΕΙΑ ΣΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΟ

Όνοματεπώνυμο μαθητή: Ιωάννου Ελένη

Τμήμα: Β3

Σχολικό έτος: 2021-2022

Υπεύθυνη καθηγήτρια: Ραϊτσίνη Χριστίνα

Οι Βυζαντινοί είχαν σε πολύ υψηλή εκτίμηση τα γράμματα και την εκπαίδευση και πίστευαν ότι είναι από τα μεγαλύτερα αγαθά που θα μπορούσε να έχει ένας άνθρωπος. Η παιδεία στα χρόνια του Βυζαντίου δεν ήταν υποχρεωτική. Ο βασικός στόχος του σχολείου είναι να κάνει τους μαθητές καλούς Χριστιανούς. Το εκπαιδευτικό σύστημα στο Βυζάντιο αποτελούνταν από δύο κύκλους σπουδών, του γραμματιστή και του γραμματικού. Στον πρώτο κύκλο φοιτούσαν από την ηλικία των έξι χρονών και στον δεύτερο από την ηλικία των δώδεκα. Τα παιδιά τα οποία μπορούσαν να φοιτήσουν σε αυτούς τους δύο κύκλους ήταν κυρίως αυτά των οποίων οι γονείς μπορούσαν να πληρώσουν οπότε αφορούσαν παιδιά κυρίως μεσαίων ή ανώτερων κοινωνικών τάξεων. Στα Βυζαντινά χρόνια υπήρχαν πολλοί καλλιεργημένοι άνθρωποι, όμως τα κορίτσια και ένα μεγάλο ποσοστό από τα αγόρια δεν είχαν την οικονομική ευχέρεια για να πάνε σχολείο. Οι περισσότεροι άνθρωποι μάλιστα, δε γνώριζαν ούτε τα βασικά που είναι η γραφή και η ανάγνωση.

Οι πρώτες εκκλησιαστικές σχολές ιδρύθηκαν τον 7^ο αιώνα από τον αυτοκράτορα Ηράκλειο και τον πατριάρχη Σέργιο στην Κωνσταντινούπολη. Οι δημόσιες σχολές δίδασκαν στους μαθητές καλούς τρόπους και ηθικές αρχές.

Επίσης, τα μαθήματα που διδάσκονταν σε αυτές τις σχολές ήταν Αριθμητική, Γεωμετρία, Μουσική, Αστρονομία, Φιλοσοφία, Ρητορική και Νομικά. Οι Βυζαντινοί έδιναν ιδιαίτερη σημασία στη προφορά της ελληνικής γλώσσας. Επιπλέον, μερικοί σπουδαστές μπορούσαν να επιλέξουν ξένες γλώσσες.

Οι γυναίκες δεν είχαν τις ίδιες ευκαιρίες για εκπαίδευση με τους άνδρες. Κατά την Βυζαντινή εποχή δεν υπήρχαν καθόλου σχολεία για κορίτσια. Ορισμένα ήταν όμως τα κορίτσια που μπορούσαν να παρακολουθήσουν μαθήματα στο σπίτι τους που τους τα δίδασκε ένας ιδιωτικός δάσκαλος για αυτές και τους αδερφούς τους. Αυτά τα κορίτσια ήταν κυρίως από οικογένεια με πλούσιους γονείς. Παρ' όλα αυτά πολλές ξεχώρισαν στα γράμματα και πρόσφεραν πολλά στη παιδεία και στη κοινωνία του Βυζαντίου.

<<Σε κάθε εποχή οι Έλληνες (Βυζαντινοί) ήσαν περήφανοι για την ανωτερότητά τους σε κοσμική και θρησκευτική γνώση · είχαν δεχτεί πρώτοι τα φώτα του Χριστιανισμού · είχαν διατυπώσει τα ψηφίσματα των επτά Οικουμενικών Συνόδων · μόνοι αυτοί κατείχαν την γλώσσα των Γραφών και της Φιλοσοφίας · ούτε πρέπει οι βάρβαροι, βυθισμένοι στα σκοτάδια της Δύσης να τολμήσουν να συζητούν πάνω στα υψηλά και μυστηριώδη θέματα της θεολογίας>>¹

Αξιοσημείωτο είναι ότι η εμφάνιση των μοναστικών κοινοβίων, έδωσε τη δυνατότητα σε όσους γίνονταν μοναχοί να λάβουν τη βασική εγκύκλιο παιδεία με σκοπό την βαθύτερη μελέτη των ιερών κειμένων.²

¹ Κωνσταντίνος Γιαννακόπουλος, Βυζάντιο και Δύση. Η αλληλεπίδραση των αμφιθαλών πολιτισμών στον Μεσαίωνα και την Ιταλική Αναγέννηση(330-1600) σσ.152

² Κογκούλης Β. Ιωάννης, Εισαγωγή στην Παιδαγωγική, σσ. 68-69

Βιβλιογραφία:

Στα βυζαντινά χρόνια, εκδόσεις ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ, Αθήνα, 2021

<https://el.wikipedia.org> ,6/3